

Finansieringsret, sommereksamen 2009

(Begge opgaver skal besvares. Ved bedømmelsen vægter opgave 1 med 1/3 og opgave 2 med 2/3)

Opgave 1:

Gør rede for, hvilke genstande, der kan være omfattet af virksomhedspant, hvorledes man som virksomhedspanthaver kan sikre sine interesser og nævn nogle eksempler på prioritetskonflikter.

Opgave 2:

Den 3. december 2007 indgik landmand Lars Larsen (L) aftale med murermester Mogens Mortensen (M) om, at denne skulle opføre en ny staldbygning for (L) i hovedentreprise. Der blev oprettet entreprisekontrakt, hvoraf blandt andet fremgik, at AB 92 var vedtaget. Entreprisensummen, der var på 6 mil. kr., skulle betales i rater, således at den sidste del på 2,4 mil. kr. skulle betales senest 14 dage efter, at arbejdet var færdigt og godkendt af L. Færdiggørelsen var aftalt til 1. maj 2008.

Den 20. december 2007 aftalte M med tømrermester Torben Tobiassen (T), at denne skulle udføre tømrerentreprisen i underentreprise. Entreprisensummen var 2 mil. kr., som skulle betales i rater således, at den sidste del på 0,8 mil. kr. skulle betales senest 14 dage efter, at arbejdet var færdigt og godkendt af L. Resterende arbejder blev udført af M's medarbejdere.

T indgik aftale med C Trælast om, at denne – som var hans sædvanlige materialeleverandør – skulle levere materialer til byggeriet.

Der var i forbindelse med byggeriet etableret følgende finansieringer og sikkerhedsstillelser:

- L etablerede byggekredit i X-bank.
- M anvendte sin sædvanlige kassekredit i Y-Bank.
- M transportererede sine krav mod L til Y-Bank for ethvert tilgodehavende, denne måtte have eller få mod M, og til T for så vidt angår 2 mil. kr. Y-Bank gav meddelelse om transporten til L og X-Bank. T gav senere meddelelse om transporterne til X-Bank, Y-Bank og L.

Byggeriet blev påbegyndt primo januar 2008. Betalinger indgik fra X-Bank til Y-Bank i overensstemmelse med hovedentrepriseraftalen og blev fordelt af Y-Bank til underentreprenørerne i overensstemmelse med underentreprise-

aftalen. Derudover blev betalingerne brugt til at dække M's udgifter ved byggeriet.

Et overskydende beløb på 0,3 mil. kr. blev brugt til at nedbringe M's kassekredit.

Umiddelbart før T skulle begynde arbejdet primo marts 2008, opstod der vanskeligheder, idet C Trælast forlangte betaling af et tidligere tilgodehavende på 0,5 mil. kr. for at påbegynde materialeleverancerne. T udstedte herefter transport til C Trælast for sit tilgodehavende mod M, hvilken transport blev denuncieret til M og Y-Bank.

Herefter betalte Y-Bank beløbet fra kassekreditten. Det lykkedes herefter at få byggeriet færdiggjort til tiden og de resterende 2,4 mil. kr. blev betalt rettidigt til Y-Bank. Herefter gik M konkurs, og der opstod tvist om fordelingen af den resterende entreprisesum på 2,4 mil. kr.

1. Y-Bank krævede som transporthaver hele beløbet anvendt som afdrag på kassekreditten, hvorpå der på konkurstidspunktet var trukket 3,5 mil. kr.
2. M's konkursbo krævede beløbet udbetalt til fordeling mellem M's kreditorer.
3. T krævede den resterende del af sin entreprisesum udbetalt til sig som transporthaver.

Der ønskes en redegørelse for, hvorledes den resterende entreprisesum skal fordeles.

Vejledende besvarelse:

Opgave 1:

Opgaven kan besvares ved anvendelse af Tinglysningslovens § 47 C-47 F. Som pensum er anvendt hæftet ”Virksomhedspant og Fordringspant”, som er uddrag af Bent Iversen og Lars Hedegaard Kristensen: Panteret 2005.

Opgave 2:

Pensum hertil er

1. Lennart Lyng Andersen & Erik Werlauff: Kreditretten, 4. udgave s. 316-325.
2. Hans Henrik Vagner: Entrepriseret, 4. udgave v/Torsten Iversen (2005 s. 294-322).
3. U 1979.357 H, U 1987.374 H og U 1989.430 H.

De enkelte krav kan nærmere opgøres således:

Krav fra Y-Bank:

Y-Bank har transport i M's fordring mod L, har foretaget den fornødne sikringsakt (denunciation), og transporten er stillet til sikkerhed for enhver fordring mod M. Sikkerheden omfatter derfor M's tilgodehavende i henhold til kassekreditte, som derfor har prioritet forud for de almindelige kreditorer og dermed konkursboet.

Bankens krav i henhold til kassekreditte vedrører såvel byggeriet for L (et ”vedkommende krav”) og øvrige træk (et ”uvedkommende krav”).

Det er oplyst, at der i byggeperioden er indsat beløb fra byggeriet på kassekreditte, og det er ikke muligt på grundlag af oplysningerne i opgaven at opgøre, hvor stor en del af Y-Banks krav, der vedrører byggeriet, og hvor stor en del, der vedrører øvrige krav.

Da AB 92 er vedtaget, har vedkommende krav prioritet forud for uvedkommende krav uanset tidsprioritet (§ 5), når der er tale om uforfaldne krav (hvilket er tilfældet i denne sag).

Et særligt krav vedrører betalingen til C Trælast. Denne betaling, der sker i henhold til en efterfølgende transport, må antages at have været berettiget uden hensyn til eventuelle transporter i medfør af negligeringsretten, jfr. princippet i Rpl § 511 stk. 3, idet betalingen har været nødvendig for at sikre byggeriets rettidige gennemførelse.

Bankens krav kan derfor nærmere specificeres således i prioritet:

1. Krav i henhold til betaling til C Trælast
2. Vedkommende krav i forbindelse med byggeriet
3. Øvrige krav, jfr. kassekrediten

Kravet reduceres med de betalinger, som banken allerede har modtaget vedr. byggeriet.

Opdelingen i vedkommende og uvedkommende krav sker ved opgørelse af de enkelte ind- og udbetalinger på kassekrediten vedrørende byggeriet.

Krav fra M's konkursbo vedr. indbetalinger på kassekrediten:

Det følger af det ovennævnte, at Y-Banks krav i henhold til transporten går forud for de almindelige kreditorers krav. Det bemærkes herved, at der ikke i opgaven er oplysninger, der kan belyse, hvorvidt der ved transporten til Y-Bank er etableret sikkerhed for gammel gæld, hvilket kunne gøre dispositionen omstødelig, jfr. Kl. § 70.

Krav fra T på resterende entreprisesum:

T har efter kontrakten krav på 0,8 mil. kr. som resterende entreprisesum. Betingelserne for udbetaling er opfyldt, idet den resterende entreprisesum ifølge hovedentreprisekontrakten er betalt.

Af beløbet har T allerede fået betaling for 0,5 mil. kr. som følge af betalingen til C Trælast, hvilken betaling er kommet T til gode. T's krav er herefter alene 0,3 mil. kr.

T har transport i M's krav mod L og har foretaget den fornødne sikringsakt (denunciation). Y-Bank har tilsvarende transport og har foretaget sikringsakten (denunciation) først, jfr. herved GBL § 31 stk. 2.

Udgangspunktet er derfor, at Y-Banks transportrettigheder går forud for T's transportrettigheder.

T's krav er "vedkommende" i henhold til entreprisekontrakten, hvorimod Y-Banks krav i et vist omfang er "uvedkommende".

T må som ovenfor anført respektere Y-Banks krav i medfør af betalingen til C Trælast, jfr. negligeringsretten, med fradrag for, hvad Y-Bank allerede har modtaget.

T må videre respektere Y-Banks krav i henhold til vedkommende krav.

T skal ikke respektere Y-Banks krav i henhold til "uvedkommende krav" i henhold til kassekreditten.

Fordelingen bliver herefter:

1. Først betales et beløb på 0,5 mil. kr. svarende til betalingen til C Trælast til Y-Bank, som har udlagt beløbet fra kassekreditten. Beløbet reduceres med de allerede modtagne 0,3 mil. kr., som er anvendt til afdrag på kassekreditten i byggeperioden således, at nettobetalingen bliver 0,2 mil. kr.
2. Herefter betales Y-Banks vedkommende krav i henhold til byggeriet i henhold til særskilt opgørelse.
3. Herefter betales resterende entreprisum til T (0,3 mil. kr.).
4. Et herefter overskydende beløb betales til Y-Bank som transporthaver til afdrag på kassekreditten.
5. Der bliver ikke beløb til rest til indbetaling til konkursboet.